

Pamebhame

"Nimluu : 50 "su :"BHLÈ "SU -Kwε 2018

"Su -bha 'sëëdhe -mü "Gwεetaawo

WON-TAONG-MA 'GÜ 'SËËDHÈ

Journal mensuel en
langue Dan (Yacouba)
pamebhame =le réveilleur

"tu -to 'Atanna -wo -bha 'gü -pë -dee 'ö nu -sü 'ka =danwopö -me -nu kwa -dhe ,yö ya.
-yö =bhlëbhlësü =dedewo. -wa -dhe "kwi -wo 'gü "Mega-Voice".

-Pamebhame 'ö -kë naç -ma 'gü 'sëëdhe 'ka, -ya da me =gban "pëpë ka "tuvdhö =dhe "su do 'ö -ziö ya, "tu -to Atanna -wo -bha -pë 'ö -bin 'dhö -dö ya, "kwi nu -wo -kë -nu 'ka =danwopö -me -nu kwa -dhe klüügwing -dhe =dede -bha. 'wɔn bha, -yö kë -kë -së =dedewo. -yi bha- 'ka, 'pö- dë -nu oo, "kwεε- -gödhiümε -nu oo, 'sëë- -go -ta -me -nu oo, dhebë waa 'nëglɔ -nu -gödhiü -me "pëpë =gban -gun mü yi bha- 'ka. Yi- -pö ka -dhe =dhe. -Pameame 'ö -kë kwa- naç -ma 'gü 'sëëdhe 'ka bha, -a -ben zë -sü -zë Kwa -dega -a 'wɔn -së -mü. 'Pë 'ö -a -dhe 'dhö -bha kö 'kwa- kë, yö -mü =dhe kö 'me 'ö "dhü -yö =bhlëë -ya ö -de -wo -bha kö -yö kë -tiaandhe -wo "wεë pö -me -nu "yan 'gü "kpungtaa. Yö =në - -wɔn 'gü, =ya kë =dhe 'bhaa dɔ ü -de -wo -wo pö -dhe 'ka, kö -a -dhe -ya -bha kö 'ö sü =dëe -bha, 'ü -ya -a draan -sü -bha.

, -Gblüdë -a 'në -nu kö 'ka ka faan dɔ -a -wo pö -sü -bha -dedewo. Yi- -dhe ka -go kö 'ka ka -de 'kun 'me -nu 'ö 'waa me -nu faan dɔ 'wɔn 'bha -bha, -a -nu -go. Kö 'ka ma 'ka =gwëë bha 'aa -yö kë. -a -wo pö -me -nu "pëpë Ka nuwëë yë -bha mü. Kö ka =kɔɔwɔn -yö dhi bha 'aa -yë kë!

DC KWA- WO YA, ZENNG" =DA -YUA =YA KË 'GBE =DEE

-A =ple -naa -mü =dhe -yö -ya kwa -de -wo 'gü "dhü kö 'wön -nu 'ö 'wo -kë kwaas- =Danwo pö "peen -ta, 'wön -nu 'ö 'wo -kë kwaas- 'Ködivua -se 'gü, 'wön -nu 'ö 'wo -kë "kpungtaa kö 'kwa 'dho kë -a -nu =gban -wön 'gü tii, "kees kö 'kwa -a 'bha -nu ma.

-Bhawön 'to dhe 'ö dho -Pamebhame -wo pö -me -nu "piü

-Pamebhame 'ö -kë naa -ma 'gü 'sëedhe 'ka, -a -wo pö -me -nu "pepe, -dhe =ya =kpaø ka -bha -ee ? Ka nuwee yë -bha mü. Kö ka -koowon -yö dhi bha 'aa -yë kë ?

Yi dheebhang -nu ka -dho yi -bhawön 'to- 'sëedhe ya -a "dhiü 'ö kë 'gbaannu bha- -wön 'gü. -Yö kë -sü yë -kë 'ka -kwëe -nu -bha see- 'ö 'wo kë wo =në- -nu -bha. "Kees Atanna 'saa- 'gü 'wön =gbaan yö 'ko "dhiü. Yö =në- -wön 'gü 'yö 'ka -kpan sië -Pamebhame "nimloø ya, -a -bha bha. Yi 'dhang- bho -sü -ya "dhiü =dhe 'ka yi -bhawön 'to. =Dhe kwa -wo -ya 'gü do =dhe kwa -de -wo 'ö bha kwa -dho "slë mœ- -a -bha kô -yö 'dho "dhiü.

=Ya 'go yö -zë -a 'gü, 'ö 'wön -së 'bha 'dhö ka -zo "piü kö 'ka- pö yi -dhe -Pamebhame "gblvv "piü, -potaasü -yö ka -go. -A "dhia -yö -dho 'ma yi 'gü. -A -gen -mü =dhe -gleng 'yaa 'go 'gu do 'gü.

Kwaa- =danwo pö "se 'gü -wön

ZENNG" -BHA ME 'KUN -SU -NU "YUA SUU 'GBE 'KA -WA. -KA -KWA YI ZË "SANNGGI =WLÖÖ -WA.

-yö me =gban -kë."su 'wo- desamble 'ka bha, kwa dheebhang 'bha -nu 'wo -kë" kwi -nu 'ka, -wo kë -nu kwa "piü Maadhö. -Ang nu -gen -mü =dhe kö JOSEFÖ -bha -kwëzlaan "slüma bha, -wo "dhiü kwa 'ka kö 'kwa- -da =danwo 'gü. -a -kë "dhü -sü bha- 'gü, =danwo =klang -gome "glügblü -nu -kaçndo -wo -go -dhe =gban 'gü wo nu yë -së bha- kë -dhe 'gü "Maadhö. Yë -së 'ö "dhö bha, -a zü -yö -bho kwa dheebhang Daanme -nu =në- -ta. Daanme -nu -bha -gun "töng zübho -dhe =në- 'ka. (Yö =në 'wo -ZENEZÖ -kë). Bléblesü, -Zlaan -yö, "se waa- dhang- =në- -nu -da.

² "Se bha -a -bho "kuu 'yaa gun. =Ya 'go mü, -a -tadhe -dede -yö -gun "wékeweke 'yö "yi =gblü 'dhö gun bç -sü 'ka- -ta, -dhegütidhe -dede 'gü. 'Yö 'Atanna -bha 'nii- -yö gun ziö sië "yi bha- -ta mü. ¹⁴ 'Yö -Zlaan -ya pö 'bhawo 'pë -nu ö 'wo wo 'bhü dö -wo kë dhang- 'gü, kö -wo 'yënng- 'gü waa- gbeng -nu =zinngü "kan 'kwëe-, kë "dhü kö -wo =niidadhe -nu kë "tëng -nu, -dhekpacyi -nu, -kwe -nu -zö. ¹⁵ Kö -wo -ya dhang- 'gü -wo -dhe "pv "kpungtaa. 'Yö dho 'ö -kë "dhö. ¹⁶ -Kö 'ö -Zlaan -yö "bhü -pë -nu 'wo bha -a -nu "gblügblü =ple 'wo dhang- -bha bha- -nu -da 'ka 'yö bha. 'Yö- 'kpisü 'ö -kë 'yënng- 'ka, -yo -wo 'yënng- 'gü, 'yö- seennë -sü 'ö -kë "su 'ka -yö -wo gbeng. 'Yö "susënnä 'në -nu -da 'pö

'Pë 'wo - dhe me =gban -go yö -mü =dhe kö me =gban -wo yi zë "sanggi =wlöö. 'në -nu oo, me 'kpii- -nu -ziaan =gban "pepe 'kwa yi zë "sanggi =wlöö. 'ka 'dho -ga 'në -nu do -bha 'wön ka. -A -gen -mü =dhe "yua 'ö zenng" -yö nu- 'ka bha,

Gon Isaakö

-kwaa kë -së "wɔ -da -sü go.

'Yö -Zlaan -ya pō: «-Kwa məbhudhe -pē kë, kō -yö kë =dhe kwa 'dhö, -yö kë kwa -bha -bha -dede 'ka, kō -yö -ya 'yuö- -nu 'wo =weeyi =bhaa, -maa -nu, 'pödhö -wü -nu, "kpungtaadhe -todhö -sü waa- wü 'seenné "pepe 'kō "se -ta, -a -nu =gban -go "dhiö.» 'pē -nu 'wo pē siü" sië =dëe kwa -bha yö -mü "siü -da -sü -nu 'ka. -kwa kwa -de 'kun "slë suu -nu bha- kë -sü -go.

Voici ce que nous pouvons utiliser pour savoir lire et écrire en langue dan.

Les consonnes et les voyelles que vous ne voyez pas ici sont les mêmes qu'en français.

Attention:

1. c, h, j, qu et x n'existent pas en dan.

2. r ne se trouve jamais au début d'un mot.

Voici le reste de l' alphabet :

Lettres	Exemple	Traduction
Aa	"kaa	gale
An	"gan	tirer
Aan	saan	cadeau
ao	kao	perdrix
aon	'daon-	araignée
bh	-bho	cabris
dh	dhe	mère
ee	=wee	sel
ɛ	"pɛ	déchirer
ɛɛ	=wɛɛ	moquerie
ɛn	-gen	pied
ɛen	=gleen	long
ë	pë	chose

ëë	"këë	daba
ën	'kën	rassasier
ëen	=klëen	entourer
ea	"kpea	sec
ean	gean"	scorpion
gw	-gwë	caillou
in	"bin	fleur
iin	"iin	ou

ü	'gü	intérieur
üü	"güü	amère
ün	=blün	miette
üün	glüün	rouler
ö	"gü	brûler
öö	"bhüü	tarir
ö	"tö	oreille
öö	"tvö	sauce

-Wo 'dho -ko (Les tons)

très haut	"dhü	arbre
haut	'ko	maison
moyen	dë	père
bas	=ze	termite
très bas	-dho	amour
très haut + très bas	"klang-	singe
haut + très bas	sing	'yëng-
moyen + très bas	saa-	savon
bas + très bas	=göö-	iroko
moyen + très haut	gean"	scorpion
moyen + haut	kpuu'	souche

-kwa pë daan"

Pë -ben -nu 'wo -ya 'dɔondhö bha, -a -ga -së 'ka kō 'ü ü -bha -nu -ben zë -a wëëdhö		
"bhang		bhãŋ
bhang		bhãŋ
bhee"		bhẽ́
bhiëë		bhíʌʌ
-bhiëë		bhìʌʌ
tang-		tãŋ
"bang		bãŋ

-ka ka -de 'tö -ya -dhe ya- 'gü.
Waa ka -zo -ta 'gü -wɔn -nu
'dhö.

"kung		kūŋ	
"ting		tīŋ	
yang		yāŋ	
'baa-		bāä	
'gii-		gīi	
'saa-		sāä	

-kwezlaan -sē do =ne, -kaa -wo pō.

Säkpà wāä Kòj

Yō yō Säkpà dà ká. Säkpà wāä gb̄s wō séij kλ bū gú.

Säkpà wāä gb̄s wāä glēn sū. Wā b̄y gbēŋ, wā wlūū, wā yā soō tā wā lōo pl̄s. Sū dēe yā wō. Wā soō kplū, wā yā dīy wl̄y gblū gú k̄y wō Kòj ḡa, wā bl̄lā kpā wō tā. Säkpà wāä gb̄s tēj yā sū. Kòj yā wō. Säkpà wāä gb̄s wā wō tō tō. Kòj yā gb̄s yā, yā k̄l s̄l. Kòj yīi Säkpà wāä gb̄s ȳs. Soō yā Kòj ȳs, yā gblā, Kòj yā wl̄y yā p̄y gblū gú, yā ū gb̄s ḡi. Säkpà wāä gb̄s wā yée tō gb̄s kā. Kòj yā gblā. Yāa Yō yā Kòj kā. Yō yā gblā Säkpà tā. Ȳs yā Säkpà wāä gb̄s k̄l. W̄i k̄l s̄l.

Wā Säkpà à soō sū, wā wāl gblū dō sū. Säkpà dā yīi p̄l gō, wā dū k̄l Säkpà wāä gb̄s kā, Säkpà yāa flāl gú, à gb̄s yā gā. Säkpà zō yā b̄y, yāa ȳs à k̄l zū.

Sapka waa- =kong

-Yō -yō -Sakpa =da 'ka. -Sakpa waa- gbö -wo 'seng- -kē "bū 'gū. -Skpa waa- gbö 'waa -glengsü. =wa -bō gbeng, =wa wlūū" =wa -ya =soo -ta =wa =loo 'pödhö. "sū -dee =ya -wo. =soo -klü, =wa -ya 'döö- =wlöö =glü 'gū kō -wo =kong -ga, =wa blēē kpa wo -ta. -Sakpa waa- gbö "tung =ya 'sū. =kong =ya -wo. -Sakpa waa- gbö =wa wo "tv 'to. =köng =ya "gbüng -ya, =ya kē -sē. =kong 'yīi -Sakpa waa- gbö yō. =soo- =ya kong yō, =ya "gla, =kong =ya -wlö =ya -pō -glü 'gū, =ta ö -gbe =gii. -Sakpa waa- gbö =wa "yu 'to "gbu- 'ka. "Yaa, -Yō -yō =kong 'ka. -Yō =ya "gbla -Sakpa -ta. 'Yō- =ya -Sakpa waa- gbö k̄e. 'wii- kē -sē. =wa -Sakpa -a =soo 'sū, =wa 'wēē- "glü do 'sū. -sakpa dē 'yīi p̄e 'go, =wa dū kē -Sakpa waa- gbö 'ka, -Sakpa 'yaa 'flēē- 'gū, -a gbö =ya ga. -Sakpa -zō =ya -bō, 'yaa yōö -a kē 'zū.

'nē -nu -bhaa -yō = clang 'koɔdhe = nē- 'ka

Dō 'ö 'kwa wo =deε, -dhe
=gban "pepe 'gū "kpungtaa,
'wōn 'ö -gban -ya -de 'flēē-
'gū -sū -bha, 'wōn -nu -kē -ta
"puu 'ka -sū -bha, -a -nu
=sloɔ -sū =ya kē "gbu-. -A -kē
"dhü -sū bha- 'gū, 'nē -naa yē
"gbu- kē -sū 'ö 'bhladhe -nu
'gū 'ö 'yaa 'nē wē dō =clang
=zē -bha bha, 'yaa -sē.

I -wōn

Yō wāä Flēen wō tō gōn dō gō, kēej à dhün dhō yāa kō k̄l, ȳs Yō ū glōo piaa, ȳs yīi Flēen dhū bhā glōo dhūn, Ȳs Yō ū p̄y, ȳs Flēen bīyy dhē bhēn ȳs bhlūn bīyy. Ȳs à wōn ū sīy à dhün gōn dhē, ȳs dhün, ȳs à dhün gbān pl̄e l̄s bhīñ kā ȳs à dhün bhān.

-Yō waa -Flēen- -wo -to gōo- do -gō, "kēng -a -nu -dhe 'ya 'ko kē, 'yō -Yō 'ö glōo -pia, 'yō 'yīi -Flēen 'dhu -bha glōo nu, 'Yō -Yō 'ö -a p̄o, Yoo -Flēen -biōö -dhe me -Yō -mlü -biō. 'Yō -a 'wōn 'ö -siō -a -nu -gōn -dhe, 'Yō -nu, 'Yō -a -nu =gban =ple -lō bhiē" 'yō -a -nu -ma.

"Gwüng. -yøkø -yøkø =në 'kø =gba sü. (-kë =kwεε 'gbing- -bha -sü 'ö 'gbε =në =kwεε 'gbing- -kë "föö -föö) -Dhuaa Komi

'Ka ka bo 'sëëdhε ya- -wo pö -sü 'ka, 'wɔn 'bha =ya kë ka -gø kö 'ka pö yi -dhe, -ka 'sëëdhε kë kö 'ka bø. Yii- 'dresü =ne : www.pamebhame.info
'Ka dho -kpan -a "dhøø -bha -bha 'me 'ö- -nu"piü "Maadhö, -Ang -bha **tiootioo "nimløø =ne "Ze Emanuedhö 07-17-19-38, -KPAAN Zozefinö 08-89-17-18**
waa -**GAMA Ubεε 09-78-19-98.**
Ka -møon -a -bha 'pö 'ka Mail bø yi -dhe : zeh_emmanuel@yahoo.com